

EXCURSIÓ AL COLLSACABRA

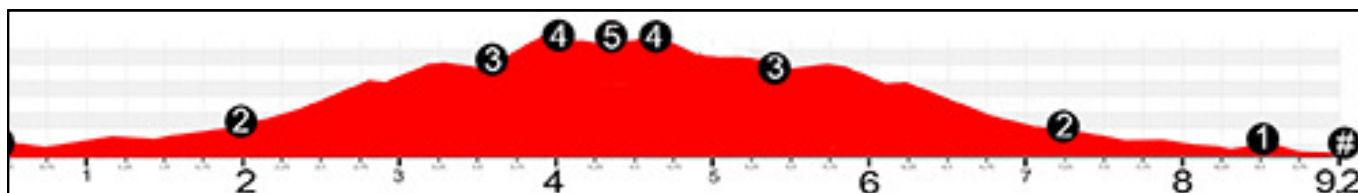
30/05/2026

Cantonigròs - Cabrera - Cantonigròs

Associació Excursionista d'Etnografia i Folklore

c.Pou de la Figuera, 15, bxs. 08003 Barcelona - tel: 623 422 942

c/e: infoaeef@gmail.com - www.aeef-barcelona.org

Sortida i arribada de Barcelona: Xamfrà dels carrers Consell de Cent i Lepant) (Metro L2 Monumental, a 100 metres i L5 Sagrada Família, a 300 metres i Tram F4 Monumental).

Hora de sortida: 7:00 h Longitud: 9,2 km Durada: 4.0 h

Menjars a càrrec dels/de les participants: Esmorzar en àrea de servei o similar i dinar al final de la caminada

Desnivell acumulat: 420 m de pujada i 420 m de baixada.

Itinerari: Can Toni de Cantonigròs (#), Pont de la Rotllada (1), Accés Can Aiats (2), coll de Bram (3), pujada per les escales, santuari de Cabrera (4), castell de Cabrera (5), santuari de Cabrera (4), baixada per la pista, coll de Bram (3), Accés a CanAiats (2), Pont de la Rotllada (1) i Can Toni de Cantonigròs (#).

NOTA: Llevat de la pujada (escales) i baixada (pista) al santuari des del coll de Bram, l'itinerari d'anada i el de tornada és el mateix.

Recorregut a peu:

Sortirem del restaurant Can Toni per una pista al costat de la carretera al final de la carretera hi pujarem i seguirem un petit tram per ella a l'esquerra, creuarem el pont de la Rotllada i tot seguit prendrem una pista a la dreta que s'endinsa per la vall del torrent de la Rotllada, més endavant deixarem a la dreta l'accés a la masia La Creu i després, també a la dreta, l'accés a la masia d'Aiats, que dona nom a les cingleres que té al seu darrere, el torrent passa a ser el torrent d'Aiats, tot seguint la mateixa pista arribarem al coll de Bram on deixarem la pista de la dreta (per la qual baixarem a la tornada) i anirem a l'esquerra per pujar amb per unes escales amb baranes metàl·liques; al final de les escales arribarem al pla on hi ha el santuari de Cabrera; que quedarà a l'esquerra, tot seguit prendrem un camí carener al final del qual arribarem a les runes del castell de Cabrera; refarem el camí de carena i en arribar davant del santuari anirem a l'esquerra per una pista que davalla tot fent giragonses i que ens portarà al coll de Bram, a partir d'aquest punt tot el camí serà el mateix de la pujada fins arribar a la carretera, creuar el pont i retornar al restaurant Can Toni on trobarem l'autocar.

PUNTS INTERESSANTS E L'ITINERARI**Santuari de Santa Maria de Cabrera**

És una església del municipi de l'Esquirol, situada al cim de la muntanya de Cabrera, al lloc que havia ocupat el castell de Cabrera.

L'església és de nau única i sense absis. La façana està orientada a ponent i l'altar, a llevant. El presbiteri, a nivell de planta, tendeix a realçar-se. El sostre és cobert amb volta de canó, amb l'imposta de l'arc marcada amb motlures. Als peus de l'església s'aixeca el rerecor.

El portal és adovellat i datat, amb quatre graons d'accés. Al damunt hi ha un òcul amb reixes de ferro i un símbol marià. A la part de tramuntana s'aixeca el campanar de torre, amb quatre finestrals d'arc de mig punt i rematat per una coberta piramidal de ceràmica vidriada. En aquest sector, els murs són sostinguts per contraforts. L'edifici de la rectoria és adossat al mur de migdia de l'església. Els edificis són construïts en pedra i estan en bon estat.

El santuari substitueix l'antiga capella del castell, ja esmentada al 1144, renovada a mitjan segle XIII i que més tard fou enderrocada pels terratrèmols de 1427. L'edifici actual s'erigí entre els anys 1622 i 1641. El campanar és posterior. El santuari custodiava una imatge de marbre de la Mare de Déu de Cabrera, del segle XIII, que fou destruïda durant la Guerra Civil i de la qual actualment se n'exposa una rèplica. La casa dels ermitans fou refeta al segle XVII i ampliada al segle XVIII. La posició privilegiada del Santuari el converteix en una magnífica atalaia des d'on es pot contemplar la plana de Vic, el Puigsacalm, el Cadí i el Montseny.

El castell de Cabrera

És una construcció situada al cim de la muntanya de Cabrera. Era un castell termenat que defensava la vall de l'Esquirol. En queden molt escasses ruïnes, pràcticament limitades a la base d'una torre rodona.

El document més antic que l'esmenta és de l'any 940, una permuta de béns, entre els quals aquest castell, entre un cert Sendred i el bisbe de Barcelona.

El castell fou la primera casa pairal del llinatge feudal dels Cabrera, un dels més importants de la Catalunya medieval. Gausfred de Cabrera (segle XI) fou el primer membre del llinatge a ostentar el títol de senyor de Cabrera. Més tard, Guerau III (segle XII), que també fou trobador, prengué el títol de vescomte de Cabrera. El castell formà part del vescomtat de Cabrera fins a l'extinció de les senyories feudals al segle XIX. El 1463, durant la guerra civil i com molts altres castells de la regió, fou ocupat pels remences.

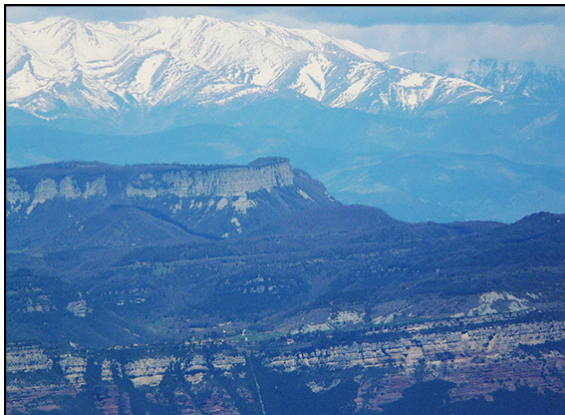

La poca documentació medieval conservada que esmenta el castell no permet fer-se una idea de l'arquitectura originària. Per les restes que s'observen avui dia, es dedueix que contenia, com a mínim, una torre rodona en un dels extrems del cim allargat de la muntanya de Cabrera, d'uns 3,60 m de diàmetre. Més enllà de la torre hi ha restes d'un mur de tancament. Abans d'arribar a la torre hi ha una petita cisterna.

El caràcter angost del cim en limitava la planta a una àrea reduïda, de forma irregular i allargada, si no és que ocupava també l'espai més obert, a l'altre extrem del cim, on ara hi ha el santuari de Cabrera, que havia estat la capella del castell.

Les restes actuals se situen a la part més angosta del nord de l'altiplà que hi ha al cim de la muntanya de Cabrera. Des de la seva ubicació privilegiada, es té una panoràmica sensacional. Al seu costat est hi ha un espadat quasi vertical de 20 metres d'alçada, que li servia com a defensa natural, l'altre costat també és molt abrupte. L'únic accés viable se situa al sud, on l'altiplà s'obre a un espai més gran, que també acaba abruptament 300 metres més enllà. En aquest espai més obert hi ha actualment el santuari de la Santa Maria de Cabrera.

El Collsacabra o Cabrerès

És una sub comarca natural de la Catalunya interior, de 142 km² d'extensió, situada entre Osona, la Garrotxa i la Selva. Limita a l'oest amb la plana de Vic, al sud amb la vall de Sau i les Guilleries, al nord amb les Serres de Milany-Santa Magdalena i Puigsacalm-Bellmunt i a l'est amb la vall d'en Bas i Les Planes d'Hostoles.

Pertany majoritàriament a la comarca d'Osona, però inclou també terres de les comarques veïnes de la Garrotxa i de la Selva. El nom de Collsacabra prové del terme jurisdiccional del castell de Cabrera, anomenat Cabrerès.

Geomorfològicament és un altiplà integrat a la serralada Transversal, format per una plataforma estructural amb característiques cingleres al sud i a llevant (Tavertet, el Far, l'Avenc...) dibuixades per l'erosió del Ter.

L'altiplà té una altitud mitjana de 1.100 m i està constituït geològicament per materials sedimentaris, sobretot margues i gresos eocens.

La màxima altitud del Collsacabra es troba a la serra de Cabrera (1307,7 m) que, juntament amb les muntanyes d'Aiats, el Montcau i el Puig d'en Bac, dibuixa un perfil característic fàcilment identificable des de la plana. És una zona boscosa humida, on predominen els paisatges de caràcter atlàntic com les fagedes, els boscos de roure martinenc amb boix, les pastures mesòfiles i la landa de bruguerola amb bedolls. L'alzinar muntanyenc es limita als vessants més baixos i assolellats.

Properes excursions

Dia 13 de juny: La Grevolosa

Dia 27 de juny: Cingles de Vallcebre

Podeu obtenir informació a través del web: <https://www.aeef-barcelona.org> i del tel. 623 422 942, Sra. Montserrat de 18,30 h a 20,30 h.

Tel. d'incidències solament per durant l'excursió: 609 334 87